

РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ОПИСІВ

Підготувала
Євсеєнко С. В.
провідний бібліограф
бібліотеки ХДАК

ЧИННІ СТАНДАРТИ

На сьогодні в Україні діють **стандарти**:

- ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. **Бібліографічний опис**. Загальні вимоги та правила складання»;
- ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. **Бібліографічне посилання**. Загальні положення та правила складання».

ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання» керуються бібліотеки, видавництва для формування записів в електронних каталогах, його використовують при укладанні покажчиків, списків використаних або рекомендованих джерел і т. д.

У 2016 році набув чинності ДСТУ 8302:2015
«Інформація та документація.
Бібліографічне посилання. Загальні
положення та правила складання».

Стандарт дає визначення **бібліографічного посилання**, установлює основні види, загальні положення щодо складу і структури, розміщення посилань у документах.

Бібліографічне посилання – це бібліографічні відомості про цитований, розглядуваний або згадуваний у тексті документа інший документ, що є необхідними й достатніми для його загальної характеристики, ідентифікування та пошуку.

Найважливішою вимогою стандарту є *достатність* (стислість, швидкість, економність, спрощення) вторинної інформації. Записи такого ґатунку розташовують у **наукових** працях у підрядкових, внутрішньотекстових і позатекстових посиланнях.

Спільні риси між стандартами ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 та ДСТУ 8302:2015

Об'єктами для опису можуть бути всі види **опублікованих** чи **неопублікованих** документів або їхні складники на будь-яких носіях інформації.

Опубліковані документи – це видання, що пройшли редакційно-видавничу обробку (книги, статті з періодичних видань та збірників тощо).

Неопубліковані документи – це документи, які виходять без редакційно-видавничої обробки (дисертації, автореферати дисертацій, депоновані рукописи, препринти і т. ін.).

Науково-методичною радою академії було прийнято рішення при оформленні списків для різних форм звітності використовувати ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» у тій його частині, яка подає правила оформлення **позатекстових** бібліографічних посилань і групування їх у вигляді **списку**.

ОПИС ДЖЕРЕЛ ЗА ДСТУ ГОСТ 7.1:2006

- Брусенцев В. О. Інтелектуальні інформаційні системи : навч. посіб. / В. О. Брусенцев, О. Є. Коноваленко ; Харків. держ. акад. культури. — Харків : ХДАК, 2022. — 267 с.
- Шейко В. Медіація як засіб існування особистості в крос-культурному середовищі в умовах глобалізації / Василь Шейко, Олена Гончар, Євгенія Трубаєва // Вісник Книжкової палати. — 2021. — № 6. — С. 41–44.

У заголовку бібліографічного опису подають відомості про одного, двох чи трьох авторів (прізвище та ініціали), при цьому імена їх за навскісною рисою не повторюють. Якщо авторів чотири і більше – опис джерела робиться під назвою, після назви за навскісною рисою пишеться перший автор і слова та ін.

Опис книги, 1–3 автори

Борис І. О. Таїнство творіння актора та режисера : наук.-дослід. монографія. Харків : Друкарня Мадрид, 2020. 224 с.

Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Культурологічні та мистецтвознавчі дослідження: теорія і методологія : навч. посіб. Харків : ХДАК, 2020. 337 с.

Цигановська Н. В., Рядова Л. О., Рожков В. О. Фізичне виховання : навч. посіб. Харків : ХДАК, 2023. 216 с.

Опис книги, 4 і більше авторів

Історико-культурні та соціально-економічні засади розвитку туристичної діяльності : монографія / авт. кол.: Аніщенко А. П., Афенченко Г. В., Божко Л. Д., Вязовська Д. Г., Зайцева М. М., Мачулін Л. І., Ростовцев С. С., Фомін М. В., Холодок В. Д., Шеїн С. С., Шумлянська Н. В., Яріко М. О. ; за заг. ред. Л. Д. Божко. Харків : ХДАК, 2021. 220 с.

АНАЛІТИЧНИЙ ОПИС

Аналітичний опис розділу в монографії, статті з журналу, збірника наукових праць, матеріалів конференцій починається з автора, назви, а далі треба вказати, де опубліковано статтю. Після знаку «дві навіскісні риски» (//) необхідно написати назву джерела.

ОПИС РОЗДІЛУ МОНОГРАФІЇ

- Аніщенко А. Перспективи туристичної освіти в Україні // Історико-культурні та соціально-економічні засади розвитку туристичної діяльності : монографія / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. Л. Д. Божко. Харків : ХДАК, 2021. С. 5–29.

ОПИС СТАТТІ З ЖУРНАЛУ

Коржик Н. Цифрові архіви України: стан, проблеми, перспективи // Вісник Книжкової палати. 2022. № 4. С. 35–39.

Шейко В., Лошков Ю., Кушнарєнко Н. Відомий філософ, учений, педагог : (до 80-річчя від дня народження М. Дяченка) // Вісник Книжкової палати. 2021. № 9. С. 49–52.

ОПИС СТАТТІ ЗІ ЗБІРНИКА НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Большакова Т. Викладачі, студенти і випускники факультету музичного мистецтва ХДАК часів російської агресії: мистецький спротив // Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчених Дрогобиц. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка. Дрогобич, 2022. Вип. 57, ч. 1. С. 65–74.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ОПИС МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

Щепакін В. М. Дистанційне навчання за музичними освітніми програмами у воєнний час: проблеми і їх вирішення // Мистецька освіта у міждисциплінарному вимірі : до 300-річчя з дня народж. Г. С. Сковороди : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (7–8 черв. 2022 р., м. Харків) / М-во освіти і науки України, Ін-т модернізації змісту освіти та ін. Харків, 2022. С. 84–89.

ОПИС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ ТА ІНШИХ ВИДАНЬ, ДЕ АВТОРИ ВИСТУПАЮТЬ УКЛАДАЧАМИ

Анотування іншомовної наукової літератури : навч.-метод. матеріали для студентів магістратури спец. 024 "Хореографія" / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Каф. інозем. мов ; розроб.: Олійник О. В., Бевз Н. В., Дерев'янка І. В. Харків : ХДАК, 2021. 44 с.

Довженко-графік / упоряд. і авт. передм. В. Н. Миславський. Харків : Точка, 2021. 315 с.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ ВІДДАЛЕНОГО ДОСТУПУ

Електронний ресурс віддаленого доступу – електронний ресурс, що має **електронну адресу**, потенційно доступний через глобальні телекомунікаційні мережі (зокрема Інтернет) необмеженому колу користувачів.

ПРИКЛАДИ ОПИСУ ЕЛЕКТРОННИХ РЕСУРСІВ

Афенченко Г. В., Шумлянська Н. В. Система маркетингових комунікацій у туроператорській діяльності // Інфраструктура ринку. 2019. № 30. С. 249-253. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/30_2019_ukr/40.pdf.

ПРИКЛАДИ ОПИСУ ЕЛЕКТРОННИХ РЕСУРСІВ

Сошніков А. О., Іващенко О. В. Створення комфортного середовища як основи ефективності музейної комунікації // Культурологічна думка : зб. наук. пр. / Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології. Київ, 2021. Т. 19, № 1. С. 125-134. DOI: <https://doi.org/10.37627/2311-9489-19-2021-1.125-134>.

ОПИС ДЖЕРЕЛ, РОЗМІЩЕНИХ НА YouTube-КАНАЛІ

Реєстрація авторського права : презентація /
Харків. держ. акад. культури ; уклад.: К. О.
Попова-Коряк, Д. В. Ніколаєв // YouTube :
відеохостинг. URL:

https://www.youtube.com/watch?v=8e_V1R6HKXg&ab_channel=%D0%A2%D0%B5%D1%82%D1%8F%D0%BD%D0%B0%D0%9A%D0%B8%D1%80%D0%BF%D0%B0.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Київ : Держспоживстандарт України, 2007. 47 с.
2. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання : ДСТУ 8302:2015. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с.
3. Електронний каталог // Бібліотека Харківської державної академії культури : сайт. URL: <http://lib-hdak.in.ua/e-catalog.html>.
4. Мациборська О. Про бібліографічний опис // Facebook. Олена Мациборська. URL: <https://www.facebook.com/groups/314070194112/posts/10160838357029113/> (дата публікації: 22.06.2022).

Дякую за увагу!

Завжди готова допомогти!

Звертайтеся до бібліотеки ХДАК, або пишіть на електронну адресу:

dbv17acad@gmail.com

bibliohdak@gmail.com

